Školní Očko

SPECIÁL

DUBEN 2006

Co vás v dnešním čísle čeká:

Toto číslo našeho časopisu je i mimo jiné na téma PLYN a vše kolem něj. Akciová společnost RWE TRANSGAS (evropský přepravce a dovozce zemního plynu pro ČR) pořádá již pátý ročník soutěže „O nejlepší školní časopis“ pro žáky ZŠ.

Redaktoři našeho školního časopisu se snaží vám všem předat některé zajímavé informace o této společnosti a o plynárenství v České republice.

Historie zemního plynu

Tentokrát vás chceme seznámit s našim atraktivním přítelem ZEMNÍM PLYNEM. Nejen, že je rozpínavý, ale také nám zahřeje každičké místečko našich domečků. A proto vám chceme něco málo povyprávět o jeho dětství…Možná, že se vám bude z počátku zdát nudný, ale nezoufejte, překvapí vás jeho velká, ale opravdu velká ENERGIE!!!!! Náš přítel doufá, že se vám to bude mocinky líbit!!!!

1970 - 1971

1970

21. prosince 1970 podepsali představitelé vlád Československa a Sovětského svazu v Moskvě dohodu o tranzitní přepravě ruského zemního plynu přes čs. území do Rakouska, Německé demokratické a Německé spolkové republiky. Ještě předtím, v říjnu, bylo na třístranném jednání mezi ČSSR, NDR a SSSR v Berlíně odsouhlaseno generální řešení tranzitní soustavy a 12. prosince čs. vláda přislíbila záruky, že vytvoří podmínky pro zajištění výstavby.

1971

Akce Transgas, jak byla často nazývána, odstartovala na tehdejší podmínky mimořádně rychle. V březnu se začal stavět experimentální úsek plynovodu a v červnu první dvě ze sedmi kompresních stanic. Jako všude na světě, když se jedná o něco mimořádného, se toužili zviditelnit hlavně politici, a tak už v lednu alespoň symbolicky zapálil první svařovací oblouk vládní zmocněnec Josef Odvárka.

1.dubna byl ustaven národní podnik Tranzitní plynovod Praha, pověřený funkcí přímého investora a po dokončení výstavby úlohou provozovatele tranzitní soustavy.

V létě toho roku pracovní tempo ještě nabralo obrátky. Výstavba liniové části připomínala štafetový závod s časem a na čtyřech úsecích se na ní nezávisle na sobě podílely Inženýrské stavby Košice, Hydrostav Bratislava, Potrubí Praha a Plynovod Pardubice.

Slovenský úsek se svařoval z trub o průměru 1 200 mm, moravský a český úsek z trub DN 900 mm. Než vznikl plynovod o délce téměř 1 100 kilometrů, museli svářeči dokončit devadesát sedm tisíc svarů. Každý svar tvořilo několik vrstev a jejich počet se měnil podle síly stěny trubního materiálu. U nejmohutnějších trub jich bylo zapotřebí šest až sedm.

A JAK TO BYLO DÁL

- Transgas a. s., byl založen v roce 1998 podle nového zákona o státním podniku č. 77 z roku 1997. Součástí podniku jsou všechny tranzitní plynovody, dále velmi vysokotlaké vnitrostátní přepravní plynovody a šest podzemních zásobníků plynu.
- V roce 2001 prošel Transgas svými největšími změnami. Začátkem května byla založena a. s. Transgas a koncem roku byl státní podíl v Transgasu a regionálních distribučních společnostech prodán německé společnosti RWE. Kromě toho byl v roce 2001 přijat nový energetický zákon.
- V Brně, Českých Budějovicích, Hradci Králové, Ostravě, Plzni, Praze a Ústí
- nad Labem byla v závěru roku 2001 a na počátku roku 2002 zřízena regionální poradenská centra. Jejich cílem je snaha o co největší rozšíření užití zemního plynu v ČR.
- Dnem 17. května 2002 se Transgas, a. s., stal součástí multiutilitní německé skupiny RWE AG, resp. dceřiné společnosti RWE Gas AG. Stalo se tak poté, kdy Úřad pro ochranu hospodářské soutěže vyslovil souhlas s fúzí společnosti Transgas, a. s., se společností RWE Gas AG.

RWE TRANSGAS

PRAHA - Společnost RWE Transgas se 1. ledna rozdělila na dva samostatné subjekty, RWE Transgas a RWE Transgas Net. Posledně uvedená firma se bude zabývat výhradně přepravou zemního plynu a správou přepravních cest, plynovodů. Firma RWE Transgas má nyní na starost pouze obchod a měla by mít stejné postavení jako ostatní velkoobchodníci na trhu se zemním plynem.

Společnost RWE Transgas převedla na nově vzniklou přepravní firmu osm stovek ze svých 1150 dosavadních zaměstnanců a takřka veškerý majetek, mimo jiné i zhruba 3,5 kilometru plynovodů a šest podzemních zásobníků na skladování zemního plynu.

Rozdělení firem, takzvaný unbundlig, vyžadují směrnice Evropské komise. Mají kromě jiného zajistit především rovný přístup k přepravním kapacitám pro všechny obchodníky, a tím i vznik konkurence na trhu se zemním plynem a potažmo nižší cenu. Většina velkých odběratelů je však skeptická. Případný pokles cen totiž může přinést pouze konkurence mezi producenty plynu.

Náklady na rozdělení RWE Transgas se pohybují přibližně ve výši sta milionů korun, tvrdí šéf představenstva RWE Transgas Ulrich Jobs.

VEDENÍ SPOLEČNOSTI

Ve svém článku se vás dovoluji seznámit s vedením společnosti RWE Transgas.Tyto informace pocházejí z webové stránky společnosti www.rwe-transgas.cz .

Předseda představenstva CEO Dr. Ulrich Jobs

Místopředseda představenstva CFO Martin Herrmann

Člen představenstva CFO Dr.Filip Thon

Člen představenstva Dr.Filip Thon Dr. Filip Thon je absolventem oboru plynárenství na VŠCHT v Praze a studia završil doktorátem na VŠB v Ostravě. Od roku 1995 pracoval ve firmě Accenture GmbH ve Frankfurtu nad Mohanem jako poradce pro vývoj a implementaci strategií a rozsáhlých restrukturalizačních projektů pro velké evropské energetické a plynárenské společnosti. Od poloviny roku 2004 je zodpovědný za procesně-organizační rozvoj společností skupiny RWE v České republice a za řízení sdílených služeb.

Člen představenstva CCO ing.Milan Kajtman

Ing. Milan Kajtman vystudoval VŠE v Praze. Po dlouholeté praxi v bankovnictví se v posledních pěti letech věnuje plynárenství. Od roku 2000 pracoval pro rakouský Ferngas AG Linz a poté zastával funkci člena představenstva Jihočeské plynárenské, a.s., s odpovědností za obchod a marketing. Od ledna 2005 řídil M. Kajtman oblast vnitrostátního obchodu se zemním plynem v RWE Energy CR.

Člen představenstva CPO Dr.Frank Detlef-Drake

Dr.-Ing. Frank-Detlef Drake vystudoval obor strojírenství a technologie na Univerzitě v Hannoveru a University of Wisconsin-Madison (USA). Po doktorandském studiu, které završil v roce 1995 na Institutu termodynamiky hamburské univerzity, působil v letech 1995 až 2002 ve společnosti McKinsey&Company jako firemní konzultant a od roku 2001 jako partner. Ve své poradenské činnosti se zaměřil na oblast energetiky a chemického průmyslu. Koncem roku 2002 přešel do koncernu RWE, kde nejprve řídil útvar Elektrárny ve společnosti RWE Rheinbraun. Po sloučení RWE Rheinbraun a RWE Power vedl útvar Asset Managementu RWE Power AG. Od 1. září letošního roku je Dr. Drake členem

představenstva společnosti RWE Transgas a od 1. října 2005 odpovídá z této pozice za vedení „Řízení portfolia nákupu“ v RWE Transgas a také v RWE Energy.

Dozorčí rada

- Dr. Andreas Radmacher, předseda dozorčí rady
- Heinz-Werner Ufer, místopředseda dozorčí rady
- Ing. Jaroslav Ungerman, CSc., člen dozorčí rady
- Ing. Radomír Kincl, člen dozorčí rady
- Ing. Stanec Stanislav, člen dozorčí rady
- Šárka Vojíková, člen dozorčí rady
- Milada Vlasáková, člen dozorčí rady
- Dr. Werner Roos, člen dozorčí rady
- Michael Lutz Liebau, člen dozorčí rady

J.Kvarda

Toto je pár zajímavostí,co se týče chodu firmy a taky technických parametrů. Všechny níže obsažené informace jsou z internetové adresy Transgasu www.rwe-transgas.cz Firma Transgas je dodavatel zemního plynu pro Českou republiku.

Zemní plyn je vysoce výhřevný přírodní plyn bez barvy, chuti a zápachu s výbornými užitnými vlastnostmi. Je směsí plynných uhlovodíků a nehořlavých složek (zejména dusíku a oxidu uhličitého).
Jeho charakteristickým znakem je vysoký obsah metanu.

Zemní plyn je bez nadsázky skutečným ekologickým palivem: produkované spaliny neobsahují prakticky žádné tuhé látky (popílek), ani oxidy síry, a i obsah ostatních škodlivých látek (např. CO, NOx) je výrazně nižší než u ostatních paliv. Je čistou energií, která přináší komfort vytápění a chodu domácností nepřetržitě 24 hodin denně, 7 dní v týdnu, 365 dní v roce. Energie v zemním plynu je velmi snadno a efektivně regulovatelná a tím i plně využitelná.

Specifické vlastnosti zemního plynu a šíře využití významně ovlivňují trendy v současné tepelné technice, kde je otázka cen energií a úspora tepla bezesporu klíčovým tématem. Všechny tyto aspekty činí ze zemního plynu ekonomicky hospodárné, šetrné a perspektivní palivo 21. století.

Novou oblastí použití zemního plynu se stala oblast dopravy, kde zemní plyn efektivně nahrazuje tradiční pohonné hmoty. Na rozdíl od nafty a benzinu motory spalující zemní plyn produkují minimum škodlivých exhalací.

Hlavní výhody zemního plynu:

1. zemní plyn je jediným primárním palivem, které lze bez nákladných úprav a energetických přeměn dovést přímo k zákazníkovi
2. dopravní a distribuční systém je nezávislý na klimatických podmínkách
3. zemní plyn je odběratelům k dispozici bez omezení 24 hodin denně 365 dní v roce
4. zákazník nepotřebuje prostor pro skladování paliva
5. plynové spotřebiče lze snadno ovládat a regulovat
6. zemní plyn je nejšetrnější ze všech neobnovitelných zdrojů energie

Zemní plyn je důležitý jako hlavní zdroj pro generaci elektřiny přes použití plynových turbín a páry turbíny. Environmentálně je zemní plyn relativně čisté- palivo, ačkoli produkuje skleníkotvorné plyny.

J.Pašek, H.Slichová, V.Němcová, J.Kvarda, D.Buchta

Zde vidíte pár fotografií z prostředí firmy, ale i zajímavé fotky ohledně plánů a postupů

Podzemní zásobník

Stanice v Kolíně

Běžný pracovní den

Rychlejší přenosové prostředí

Řízení a kontrola toku plynu

Firma Transgas

Zde sídlí vedení

JAK ROSTE CENA PLYNU?

Určitě uvažujete, proč píšeme o tomto nezáživném tématu, ale jistě jste si všimli, že někteří lidé by bez plynu nepřežili ani zimu. Poptávka plynu každým rokem stoupá a s ní i ceny. Někteří lidé tuto situaci řeší tím, že spalují nějaké smetí. „Nedej bože“ plasty a tímto nejen, že ničí přírodu, ale zároveň otravují sousedy na míle daleko. Proto jsme si připravili přehled cen v korunách i v procentech, který jsme se snažili napsat tak, abyste i vy mladší žáci tomu rozuměli.

Od 1. ledna 2006 reguluje ERÚ kromě cen pro domácnosti také ceny pro oprávněné zákazníky, a to z důvodu nefungování již liberalizované části trhu. Úřad proto rozhodl, že omezí cenu dodávek od společnosti RWE Transgas, a. s., včetně ceny služby uskladňování, a prodejní ceny od obchodníků regionálních distribučních společností, kteří nakupují zemní plyn od RWE Transgas, a. s.

Pro domácnosti se ceny plynu zvyšují v průměru o 4,8 %. Výše nárůstu cen pro jednotlivé regiony ukazuje následující obrázek.

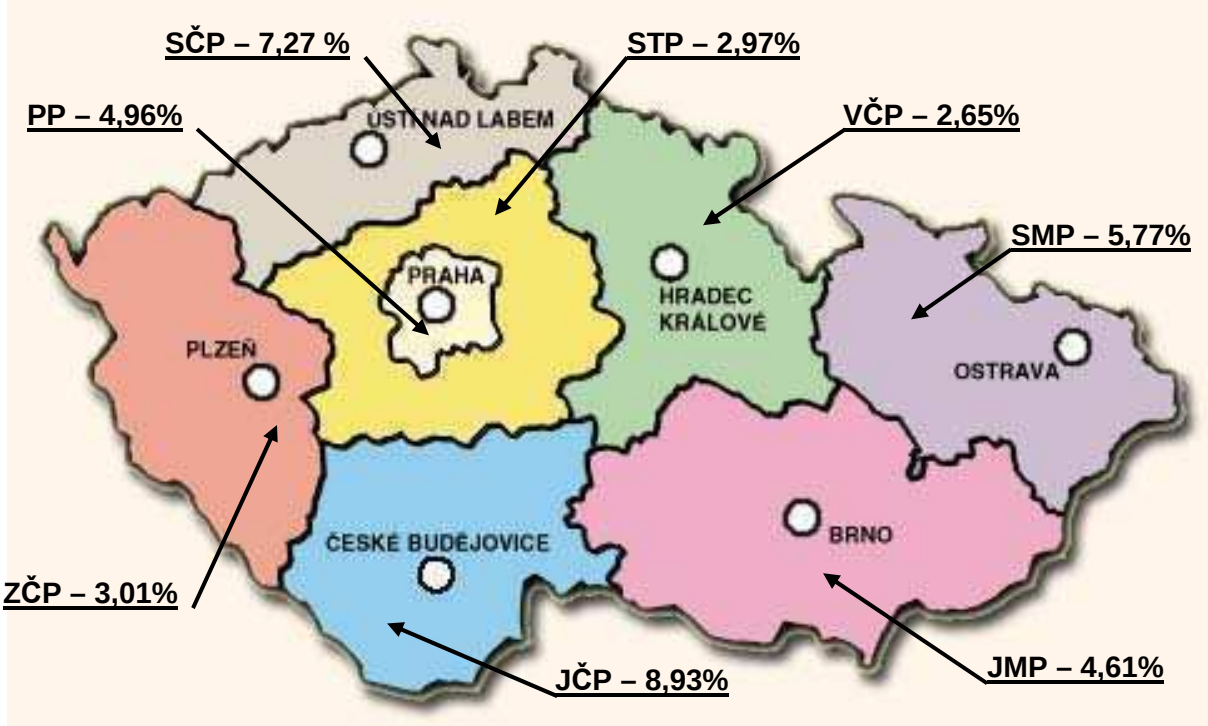

Změna cen dodávek plynu pro domácnosti po jednotlivých regionech

Pro zákazníky, kteří jsou v letošním roce ***chráněnými*** zákazníky, se konečné ceny zvyšují v průměru o 8,5 %.

Hlavním a základním důvodem pro zdražení cen dodávek je růst nákupních cen zemního plynu od zahraničních producentů. Tyto ceny jsou odvozovány od cen topných olejů, a to s tří až devíti měsíčním zpožděním. Jelikož došlo ke kulminaci cen topných olejů v měsíci říjnu

tohoto roku, ve kterém nabyly svého historického maxima, dosáhnou nákupní ceny zemního plynu svého maxima se zpožděním až na přelomu prvního a druhého čtvrtletí 2006.

Pro zákazníky, kteří jsou letos již ***oprávněnými*** zákazníky, by se měly vlivem regulace ERÚ konečné ceny **snížit.** Podle analýzy úřadu by regulační opatření mělo oprávněným zákazníkům uspořit zhruba 1,5 mld. Kč z nákladů na nákup zemního plynu za rok 2006. Vliv zavedení regulace pro oprávněné zákazníky spočívá jednak v zohlednění efektu uskladňování zemního plynu, kdy je v zimním období těžen levnější plyn vtláčený v letním období, jednak v zavedení regulovaných marží jednotlivých obchodníků.

Vysvětlivka:

ERÚ – Energetický regulační úřad

L.Tkáčová, K.Kalinová

RWE TRANSGAS JAKO SPONZOR

Společnost RWE TRANSGAS patří mezi nejvýznamnější sponzory v ČR

Sponzoruje:

- **Český olympijský tým** (již osm let) jako jeden ze čtyř generálních partnerů
- **Český paraolympijský tým.** Úspěchy těchto sportovců dokazují, že člověk může naplňovat své sny i když mu život neustále přináší překážky.
- **RWE energie českého filmu**. RWE TRANSGAS je spolu s ostatními členy skupiny RWE v ČR partnerem na podporu českého hraného a dokumentárního filmu. Zaměřuje se na pomoc novým filmovým projektům, na popularizaci kinematografie a na rozvoj mladý filmových tvůrců.
- **Mezinárodní festival Pražské jaro.** Podpora tohoto festivalu, který je
- nejprestižnějším v České republice, je vyjádřením respektu k tradici, jež vede k zachování rozmanitosti českého a evropského kulturního bohatství.
- **Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary**. Začátek letních prázdnin je pro řadu filmových fandů spojen s návštěvou tohoto festivalu.
- **Nadace Terezy Maxové.** Již devátým rokem pomáhá dětem bez rodičů. To by však nedokázala bez důvěry, velkorysosti a podpory svých dárců, partnerů a dobrovolníků. Společnost RWE Transgas patří mezi dlouhodobé významné podporovatele nejrůznějších charitativních aktivit Nadace Terezy Maxové.

Bez sponzorských darů se v dnešní době neobejdeme, neuskutečnilo by se spoustu skvělých akcí, mnohé skvělé nápady by zůstaly zapomenuty a plány odloženy. Proto patří i firmě TRANSGAS od nás všech upřímné poděkování.

D.Buchta

Problematika LPG

Tento alternativní pohon se stal v posledních letech velmi řešeným tématem. Tento pohon má hodně výhod i nevýhod. Například větší bezpečnost v provozu. Ale jen po instalaci školeným pracovníkem servisu. Další výhodou je velká šetrnost k životnímu prostředí. Toto lukrativní řešení má i své nevýhody v podobě snížení výkonu a rychlé opotřebení motoru. Bohužel se dnes i cena stává záporem a také faktorem, který ovlivňuje nejvíce motoristů.

Můj názor je, že LPG se nevyplácí. Já bych si ho do svého automobilu nekoupil.

Lopuch

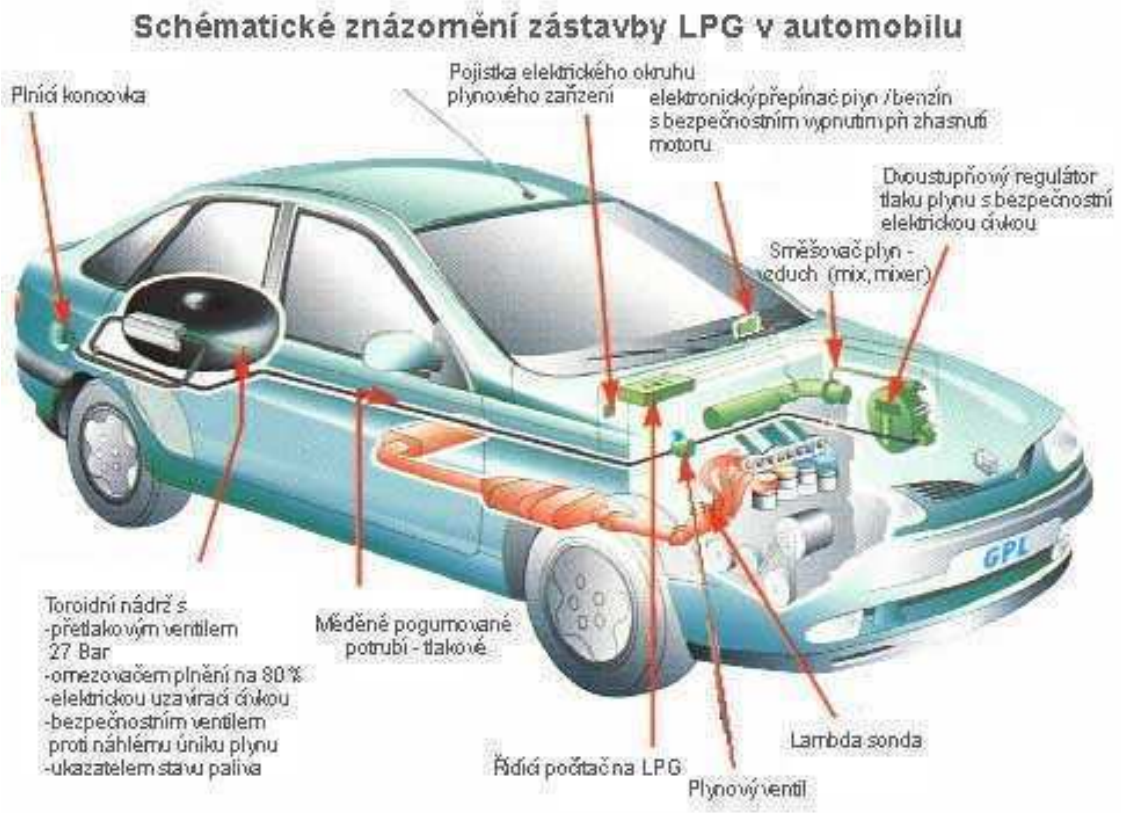

INTERVIEW

Tentokrát jsme se na vlastní bulvy přesvědčili, co si lidé myslí o zemním plynu!!!

Názory jsou velmi různé!!!

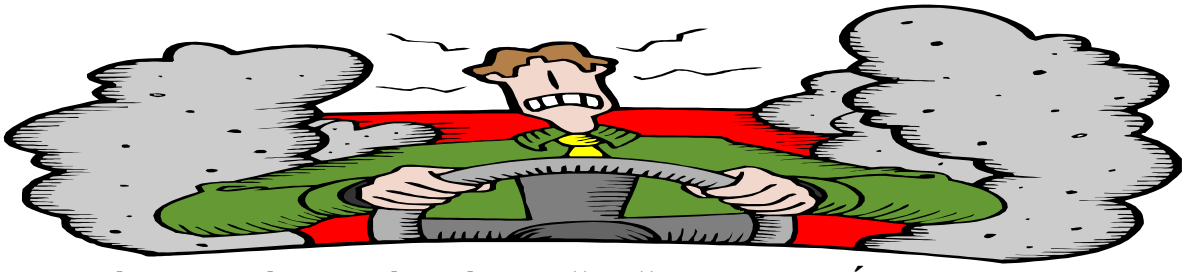

Co se Vám vybaví v první chvíli, když se řekne ZEMNÍ PLYN????

Paní uč. Ptaková
Mi se vybaví sporák, na kterém vařím.

Paní uč. Palicová
Sporák.

Paní uklízečka
Výbuch.

Paní ředitelka Danielová
Plyn ze země, který slouží všem lidem.

Pan uč. Fikoczek
Žluté trubky.

Pan uč.Tetera
Zdroj energie.

Paní uklízečka
Dobrý sluha, ale zlý pán.

Paní uč. Řeháková
Rusko.

Paní uč. Smyčková
Topení.

M.Halvoníková, M.Brandysová

O PLYNU S HUMOREM

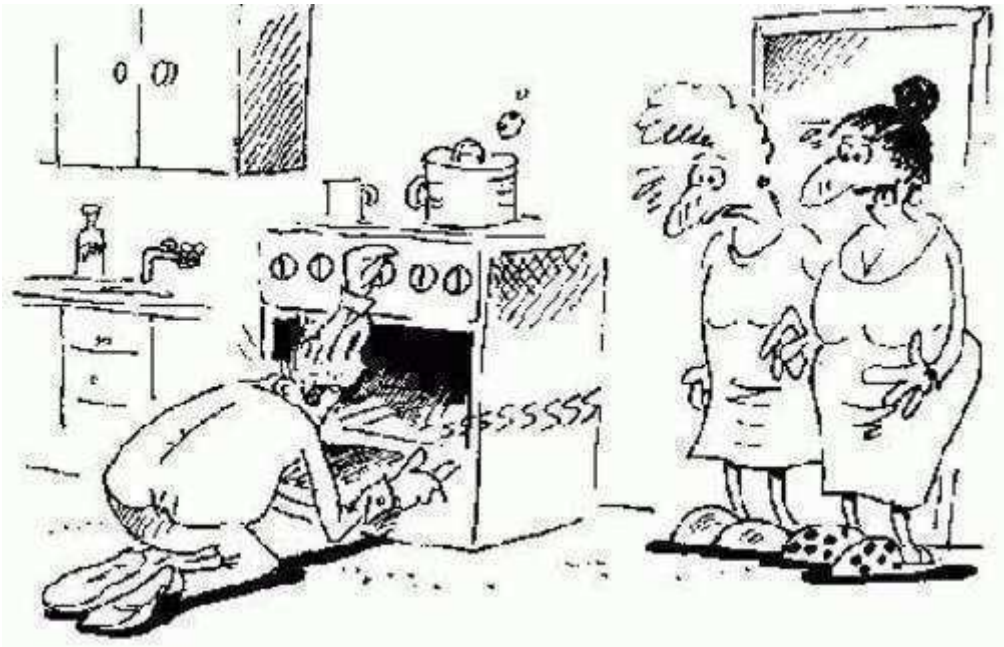

Manžel si pouští plyn..., trochu koktá, tak chce mluvit plynně.

„Ach jo. Zase nám doma bouchl plyn!!“

I.Pavloková, T.Rothová

Životní prostředí

Ke znečištění půdy ve větší míře již v posledních letech nedochází.....v zemědělství se nepoužívají dusíkatá hnojiva ani jiné nebezpečné látky. Moderní skládky odpadu znečišťují prostředí méně než v uplynulých desetiletí. Aby jedna skládka sloužila co nejdéle, je ze strany občanů potřeba kázeň při třídění odpadů. K tomu slouží tzv. barevné zvony:žlutý-Pet lahve, zelený-sklo, modrý-papír, hnědý - kov. Zvláštní kontejnery jsou pak na baterie, bio odpad atd. K udržování dobrého živ. prostředí slouží také napojení na kanalizaci a vodovodní síť. Čistotu vodních toků řeší čističky odpadních vod.

Jak se můžeme podílet na zlepšení našeho životního prostředí my?

- vzorným dodržováním třídění odpadků z domácností, možné postihy pro ty, co to nedělají
- topení plynem či elektřinou, již tolik diskutované a neuplatňované pokuty za spalování čehokliv
- používáním ekologicky nezávadných čistících prostředků v domácnostech
- nevytvářením černých skládek
- využíváním hromadných dopravních prostředků
- pokutováním odhozených odpadků na ulici
- pokutovaným a povinným nahrazením zničení městské zeleně

K dalšímu zlepšení můžeme přispět výsadbou nové zeleně na místo poškozených stromů v již stávajících parcích. Pro snížení prašnosti ve městě by se měli častěji používat čistící a kropící vozy. Po městě by měli být rozmístěny odpadkové koše ve větším množství s možností úklidu extrementů. Ke zlepšení živ. prostředí může přispět každý z nás, začít ale musíme všichni hlavně sami u sebe.

.

Tyto plasty by jste měli po použití vyhodit do žlutého kontejneru na plasty

S.Slívová, T.Rykrová

Karneval mateřské školy
aneb
jak si děti užívaly den D

Maškaráda se konala 28. února v jídelně naší školy, kde se setkaly nejrůznější masky dětiček, které si podle paní učitelky K. Smyčkové užívaly akci až do konce. Děti si dělaly sami krásnou výzdobu v jejich plesové aréně. Soutěžilo 20 masek pod vedením Máji a Martina z Těšínského divadla, kteří byli převlečeni za šašky. O jídlo určitě nebyla nouze, děti měly od našich skvělých kuchařek napečený moučník a k tomu pitíčko či čajíček. Rodiče, kteří svá zlatíčka povzbuzovali měli k tutání čajíček a kávičku a samozřejmě ten zmíněný moučníček.

Děti se vyřádily, vytancovaly a taky soutěžily a hrály různé hry. Vyhrály všechny masky – dokonalé připravení svých převleků mělo velký úspěch (ostatně jako vždy) a tak byly všechny děti odměněny věcnými dary a možná, že od rodičů pochvalou, že to zvládly.
Paní uč. K. Smyčkové a paní ředitelce T. Čermákové se karneval moc líbil. Ale hlavně se líbil těm, pro které to vše bylo připraveno – dětem. Byly prý veselé, šťastné a karnevalem si v poklidu (to ani ne) žily celý týden ☺. Druhý den si děti kreslily zážitky z karnevalu a nyní všechny obrázky mají pověšeny v jejich školičce na nástěnce.

K.Pavloková , P.Wrublová

Mája

VELIKONOCE

VELIKONOCE - NĚCO Z HISTORIE

Velikonoce jsou nejvýznamnějším svátkem křesťanské církve, je spojený s památkou umučení a vzkříšení Krista. Velikonoce se však slavily ještě v době předkřesťanské. Zřejmě navazovaly na svátek židovský - pesach - památka vysvobození Židů z egyptského zajetí a později také oslavovali příchod Mesiáše. Pohané vítali jaro a začátek zemědělských prací. Velikonoce jsou pozůstatkem roku řízeného současně sluncem - slunovrat a měsícem - úplněk. Od počátku se křesťané snažily oddělit velikonoce od židovského svátku pesach. Vedli se také spory o datum mezi Alexandrií a Římem.

Asi koncem 6. stol. byl přijat obecně způsob výpočtu data velikonoc - Alexandrijský způsob. Vychází ze zásady slavit velikonoce po jarní rovnodennosti - 21.3. v neděli po prvním jarním úplňku. Takto stanovená neděle může být v rozmezí od 22.3. do 25.4. pro určování data jsou různé tabulky.

KŘESŤANSKÉ VELIKONOCE

- Vzkříšení Ježíše Krista je pro křesťany centrálním bodem jejich víry, smrt není konec, ale nový začátek nového života
- proto se o Velikonocích zvěstuje, že život zvítězil nad smrtí, pravda nad lží, spravedlnost nad nespravedlností a láska nad nenávistí
- na velikonoce se křesťané připravují 40ti denním obdobím nazývaným postní doba, které začíná Popeleční středou. Je to původně doba, kdy lidé toužící přijmout křest (katechumeni) zintezivnili svoji přípravu. Ostatní Křesťané se brzy připojili, aby si tak sami svojí víru oživili. Po velikonocích nastává velikonoční doba, která trvá 50 dní
- do svátků "Seslání Ducha svatého", kdy se připomíná další událost. Velikonocemi totiž nic neskončilo. Apoštolové se v dalších 40ti dnech setkávali se vzkříšeným Kristem. Při posledním setkání jim Kristus řekl, že již ho neuvidí, ale dostanou zvláštní posilu - Ducha svatého. Ten dostali za dalších 10 dní.
- vlastní Velikonoce se slaví v tzv. svatém týdnu, který začíná Květnou nedělí
- ve velikonočním období se nosí bílá barva, barva světla, barva která připomíná roucha, která si oblékali nově pokřtění v prvotní církvi, aby symbolizovala nový život

SAZOMETNÁ STŘEDA

- středa před Božím hodem velikonočním. Říkalo se jí škaredá, černá nebo sazometná, protože se vymetaly komíny.
- Podle lidového obyčeje **se nesmíte škaredit a mračit, jinak se budete mračit po všechny středy v roce.**

ZELENÝ ČTVRTEK

Na Zelený čtvrtek jidáše jídáme, chodíme do lesa, fialky trháme. Jaroslav Seifert

- Název je možná odvozen od zeleného mešního roucha, které se v ten den užívalo.
- Jedla se jen zelená strava - špenát, zelí, aby byl člověk zdravý po celý rok. Jedná se o převzatý zvyk z židovské slavnostní večeře Pesach - připomínající jejich vyvedení z Egypta. Jedná se o mnohem starší zvyk, než nošení zeleného obřadního roucha, proto může onen název pocházet i odtud.
- Kostelní zvony zní na Zelený čtvrtek naposledy, znovu zazní až na Bílou sobotu.
- Podle tradice, když zazní zvony naposledy, si máte zacinkat penězi, aby se vás držely celý rok. Někde se zvoní paličkou o hmoždíř, aby stavení opustil hmyz a myši.

Zvyky:

Lidé v tento den vstávali velice časně, rodina se pomodlila, omyli se rosou, protože bránila onemocnění šíje a dalším nemocem. Někde se tato tradice se dodržovala až na Velký pátek.
Na Zelený čtvrtek vstávaly hospodyně časně, aby zametly dům ještě před východem slunce. Smetí se odneslo na křižovatku cest, aby se v domě nedržely blechy.
Kdo sní před východem slunce pečivo namazané medem, je chráněný před uštknutím hadů a před žihadly vos.
V Orlických horách házeli lidé do studny chleba namazaný medem, aby se v ní držela po celý rok voda. Odpoledne se nepracovalo.
Pekly se jidáše, zvláštně tvarované obřadní pečivo z kynutého těsta. Pokud se jedly potřené medem, opět měly být pro zdraví.
Je dobré v tento den sít len a hrách , protože vše dobře prospívá.

VELKÝ PÁTEK

- V katolické liturgii je dnem smutku, nebyly bohoslužby, jen se zpívalo a četly se texty.
- Součástí pobožnosti bylo odhalení a uctění svatého kříže.
- Výzdoba kostela je chudá, žádné květiny, žádné svíce na oltáři, písně se zpívají bez doprovodu varhan a zvony mlčí. Hlas zvonů nahrazovaly různé řehtačky malé i velké, chodilo se s velkým hlukem po vesnici, zpívalo se, texty popěvků byly namířeny proti Jidášovi a Židům, kteří ukřižovali Krista. Někde děti s řehtačkami honily Jidáše - vybíral se zrzavý chlapec.
- Velký pátek je také postním dnem - postem od masa a újmy v jídle.

Pověsti:

Na Velký pátek se děly zázraky a země měl magickou sílu. Otevírala se, aby ukázala své poklady. Poklad označovalo světýlko nebo kvetoucí nebo zářící kapradí, otvor ve skále, ze kterého vycházela záře. Na souš vycházeli vodníci a proháněli se na koních. Podle pověsti se i na chvíli otevřela hora Blaník.

Zvyky:

Vstávalo se před východem slunce, lidé se chodili mýt do potoka, aby se chránili před nemocemi.
Někde se chlapci potápěli a snažili se ústy vytáhnout kamínek, který pak hodili levačkou za hlavu, to je mělo ochránit před bolením zubů.
V krajích s plátenickou výrobou se předly pašijové nitě, pak se udělalo na šatech několik stehů, to mělo ochránit před uhranutím a zlými duchy. Košile ušitá z plátna pašijových nití chránila před bleskem.
V tento den se nesmělo nic půjčovat, protože půjčená věc by se mohla očarovat. Věřilo se hodně na čarodějnice a uhranutí.
Nepracovalo se na poli ani v sadu, aby se nehýbalo zemí.
Nepralo se prádlo, protože by se prádlo namáčelo místo do vody do Kristovy krve.
Také se chodilo dům od domu, za zvuku řehtaček a různých říkaček se oznamovalo poledne a ranní i večerní klekání. Hospodyně připravovala obdarování v podobě sušeného ovoce, pečiva, vajec a někdy také drobných penízek.

BÍLÁ SOBOTA

- Jelikož jsou při obřadech vigilie křtění novokřtěnci, kteří nosi bílé roucho, je též možno, že název pochází odtud. Bílé roucho je znakem čistoty, připomínající smytí hříchů křtem.
- Ve starém křesťanství nebyla dnem liturgickým, konala se jen noční bohoslužba – vigilie. Před ní se posvětil oheň od kterého se zapálila velikonoční svíce - paškál.
- Oheň se světil před kostelem a v mnoha vsích se doma muselo uhasit ohniště. Potom hospodyně položila polínko před kostelem na hraničku, když kněz oheň posvětil, každá si vzala žhavé polínko a znova jím zažehla ve stavení oheň.
- Skončením Bílé soboty skoncoval také dlouhotrvající půst.

Zvyky:

Z ohořelých dřívek se vytvářely křížky a nosily se do pole, by bylo úrodné. Popelem z posvěceného ohně se posypaly louky.
Někde se uhlíky dávaly za trám do domu, aby ho chránily před požárem.
Na Bílou sobotu se také uklízelo, bílilo. Připravovalo se a chystalo. Na slavné Vzkříšení, na Hod boží velikonoční, obřadní i sváteční pokrmy, pekly se mazance i velikonoční beránci, pletli se pomlázky z vrbového proutí a nebo vázali březové metličky a zdobila se vajíčka

BOŽÍ HOD VELIKONOČNÍ

- Provádělo se svěcení velikonočních pokrmů - beránek, mazanec, vejce, chleba, víno.
- Na Chodsku se posvěcené jídlo jedlo v kostele ve stoje.
- Každá návštěva dostala kousek z posvěceného jídla.
- Ve východních Čechách dal hospodář kus svěceného mazance, vejce a víno poli, zahradě a studni, aby byla úroda, voda a dostatek ovoce.
- Pečou se velikonoční beránci

VELIKONOČNÍ PONDĚLÍ

- Toho dne je pomlázka, velikonoční hodování, mrskut. Chlapci chodí dům od domu za děvčaty se spletenými pomlázkami většinou z vrbového proutí zdobené stuhami. Šlehají dívky a vinšují, za to dostanou malovaná vajíčka.toto základní schéma má řadu variant. Někde je zvykem, že v úterý chodí s pomlázkou děvčata, jinde polévají chlapce vodou. V mnoha vsích bylo zvykem číhat na děvčata ráno, když šla do kostela.
- O stáří velikonoční pomlázky svědčí vzpomínky pražského kazatele Konráda Waldhausera ze 14. stol**.**

BÍLÁ NEDĚLE

Druhá neděle velikonoční - novokřtěnci nosili toho dne naposledy bíle křestní roucho. Dnes je často dnem slavnostního prvního sv. přijímání.

NEJ VEJ

Byla vyhlášená velikonoční výstava, které se mohly zúčastnit všechny děti od první třídy až po devátou. Výstava byla vyhlášena na téma nejlepší vajíčko. Děti si vyráběly velikonoční vajíčka ve škole nebo doma. Používaly různé techniky, mohly ho také namalovat, zdobit podle své fantazie. Pletly různé čepičky, ale také se objevovala vajíčka různých velikostí a z různého materiálu, např. z plastových lahví.. Děti na to měly dostatek času a v pondělí 3.4. svá vajíčka odevzdávaly třídním učitelům.

S.Slívová

No řekněte, není to nádhera?

XXXX. ročník Ars Poetica
Puškinův památník 2006
DIPLOM

20.
23.
45.
26.

Úspěchy našich žáků

Žáci 4.třídy mají rozšířenou hudební výchovu a hrají dobrovolně povinně na flétnu. Ti lepší z nich se zúčastnili soutěže „pískání na flétnu“. Tato soutěž se koná v různých městech. Ve městě Karviná se soutěž nazývá **„Zdravé město**“. Reprezentanti z naší školy se umístili na 2. místě a kvarteto starších žákyň se umístilo také na 2. místě. Krajské kolo se bude konat Ostravě.

25.1.2006 se žák 9.B třídy Petr Fojtík zúčastnil okresního kola v matematické olympiádě a umístil se na 9. místě. Proto také postoupil do krajského kola.

10.2.2006 se konala soutěž v anglické konverzaci ve Frýdku – Místku. Naši školu reprezentovaly žákyně Silvie Kramná a Kateřina Kalinová. Umístily se ve svých kategoriích takto: Sylvie byla 12. a Katka 5.

23.2.2006 se Kristýna Pavloková zúčastnila dějepisné olympiády ve Frýdku- Místku. Umístila se na 19. místě.

1.3.2006 se žák 9.A třídy David Bogdanovič zúčastnil okresního kola olympiády v Čj, které se konalo ve Frýdlantě nad Ostravicí. Bohužel nepostoupil. Reprezentoval naši školu také v zeměpisné olympiádě.

Proběhla rovněž matematická soutěž Klokan. Zúčastnilo se jí 125 žáků!!! V kategorii Cvrček se na 1.místě umístila K.Štachelová, v kategorii Klokánek V.Rykr, v kategorii Benjamin M.Pašek a v kategorii kadet P.Fojtík.

27.3. se účastnila děvčata 7. a 8.třídy soutěže – Puškinův památník. Dívky zpívaly ruské písně. Soutěž probíhala v Ostravě a naše žákyně se umístily na skvělém 1.místě!!!
BLAHOPŘEJEME A DRŽÍME PALCE DO DALŠÍHO KOLA, KTERÉ PROBĚHNE 19.KVĚTNA V PRAZE!!!

M.Brandysová, M.Halvoníková